

Μια νίκη γοήτρου ήταν απόλυτα επιτακτική ανάγκη για τους Βρετανούς, στα τέλη Μαΐου του 1941, καθώς οι σκοτεινοί ουρανοί αντανakλούσαν την προέλαση της ναζιστικής μαυρίλας. Ειδικά για τους Άγγλους, τα πάντα έμοιαζαν ζοφερά: Η μοναδική περιοχή στην Ευρώπη, όπου μπορούσαν ακόμη να πατούν, η Κρήτη, κερδιζόταν βήμα βήμα από τους Γερμανούς, ενώ στις θάλασσες τα γερμανικά υποβρύχια σκορπούσαν τον όλεθρο. Στο Ιράκ, εξελισσόταν η εξέγερση του Αλή Ρασίντ κατά της αγγλικής κατοχής και στη Γαλλία η κυβέρνηση του Βισύ παραχωρούσε τα αεροδρόμια της Συρίας στους Γερμανούς και διαπραγματευόταν την παροχή διευκολύνσεων στα γαλλικά λιμάνια της Αφρικής.

Και, σαν να μην έφταναν όλ' αυτά, μια νέα δυσάρεστη είδηση ήρθε να ταραξει το αγγλικό ναυαρχείο: Το θωρηκτό «Βίσμαρκ», το πιο ισχυρό πλοίο του κόσμου, βγήκε στις 22 Μαΐου από τα νορβηγικά φιόρντ και περνούσε από τα στενά της Δανίας, συνοδευόμενο από το ολοκαίνουργιο βαρύ καταδρομικό «Πρίγκιπας Ονιέγκιν». Όμως, κάποιος είδαν την έξοδο του θωρηκτού ως τη χρυσή ευκαιρία. Το αγγλικό ναυαρχείο έστειλε τα καταδρομικά «Σάφολκ» και «Νόρφολκ» πάνω στην πορεία του μεγαθήριου, για να το παρακολουθούν, και κινητοποίησε τα πλοία του στον Ατλαντικό.

Το Βίσμαρκ, με ταχύτητα 28 κόμβων, εκτόπισμα 42.500 τόνους και οπλισμένο με οχτώ πυροβόλα των 15 ιντσών, κινήθηκε προς τον Βόρειο Πόλο και ξαφνικά έστριψε δυτικά και πέρασε βόρεια από την Ισλανδία, αρχίζοντας να κατηφορίζει τα στενά Ισλανδίας - Γροιλανδίας, που εκείνη την εποχή ήταν γεμάτα κινούμενους πάγους και βυθισμένα σε περιοχές ομίχλης.

Το Σάφολκ εντόπισε το Βίσμαρκ στις 10 τη νύχτα, στις 23 Μαΐου. Προτίμησε να χωθεί στην ομίχλη και να το παρακολουθεί από το ραντάρ. Στις 11 τη νύχτα, το Βίσμαρκ βρέθηκε απέναντι στο Νόρφολκ και του έριξε μια ομοβροντία. Το αγγλικό πολεμικό μιμήθηκε το Σάφολκ και κρύφτηκε στην ομίχλη. Και τα δύο ειδοποίησαν το ναυαρχείο. Προς την περιοχή έσπευσε το αγγλικό θωρηκτό Χουντ, το μεγαλύτερο τότε πολεμικό πλοίο στον κόσμο, αλλά πιο δυσκίνητο κι αρκετά πιο παλιό από το Βίσμαρκ. Μαζί με το Χουντ, έσπευσε και το νεότευκτο κι αροντάριστο ακόμη θωρηκτό Πρίγκιπας Ουαλίας.

Πλέοντας νότια της Ισλανδίας, τα αγγλικά θωρηκτά βρέθηκαν μπροστά στο Βίσμαρκ, στις 24 Μαΐου, στις 5.35' τα ξημερώματα. Στις 5.53' άνοιξαν πυρ. Το Βίσμαρκ πρόλαβε να πάρει ευνοϊκή θέση και ν' ανταποδώσει. Με την τρίτη του ομοβροντία, έπληξε καιρία το Χουντ που βυθίστηκε αμέσως (ώρα 6 το πρωί). Από τους 1419 άνδρες του, σώθηκαν μόνον τρεις. Απαλλαγμένο από το Χουντ, το Βίσμαρκ στράφηκε κατά του Πρίγκιπα της Ουαλίας, που

χτυπήθηκε τέσσερις φορές κι αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη μάχη.

Το Βίσμαρκ συνέχισε τον πλου νότια, λαβωμένο ελαφρά από μια οβίδα κι έχοντας πλάι του το καταδρομικό, που δεν είχε προλάβει να μπει στη μάχη. Εναντίον τους, κινήθηκαν το αεροπλανοφόρο Βικτόριους και άλλα οχτώ μεγάλα πλοία, ενώ οι Γερμανοί έστειλαν στην περιοχή, όσα υποβρύχια βρίσκονταν τριγύρω.

Τα μεσάνυχτα, αεροπλάνα από το Βικτόριους χτύπησαν το Βίσμαρκ που όμως βγήκε από τη μάχη σχεδόν ανέπαφο. Τρεις ώρες αργότερα, τα αγγλικά πολεμικά έχασαν την επαφή με τα γερμανικά, που χάθηκαν: Το Ονιέγκιν κινήθηκε νότια και το Βίσμαρκ νοτιοανατολικά, με κατεύθυνση κάτω από τη Μάχη. Οι Άγγλοι, όμως, υπέθεσαν πως στράφηκε βόρεια, με στόχο να μπει στον πολικό κύκλο.

Είχαν περάσει τριάντα ώρες, όταν τυχαία ένα αγγλικό αεροπλάνο ανακάλυψε το Βίσμαρκ να πλέει 690 μίλια δυτικά της γαλλικής Βρέστης. Κατευθυνόταν ολοταχώς προς την περιοχή της γερμανικής αεροπορικής ομπρέλας, όπου και θα ήταν ασφαλές. Εναντίον του στάλθηκε εσπευσμένα το αεροπλανοφόρο Αρκ Ρουαγιάλ, που ερχόταν από το Γιβραλτάρ. Όμως, ο πιλότος είχε δώσει λάθος στίγμα. Μέσα στην ομίχλη, τα торπιλοβόλα αεροπλάνα σημάδεψαν το αγγλικό πλοίο Σέφιλντ που απέφυγε το χτύπημα με ελιγμούς. Τα αεροπλάνα, τελικά, το αναγνώρισαν. Νύχτωνε κι έμενε δυνατότητα για μια μόνο προσπάθεια ακόμη. Μετά, το Βίσμαρκ θα χανόταν στο σκοτάδι και το πρωί θα βρισκόταν κάτω από την προστασία των γερμανικών μαχητικών.

Τα αεροπλάνα του Αρκ Ρουαγιάλ απογειώθηκαν για τελευταία φορά κι εντόπισαν το Βίσμαρκ στις 8.47' τη νύχτα. Επί 38 λεπτά, στριφογύριζαν γύρω από το μεγαθήριο και του έστελναν τις торπίλες τους. Μια από αυτές, βρήκε το Βίσμαρκ στις έλικες κι αχρήστευσε το πηδάλιο. Η ταχύτητά του έπεσε στους τρεις κόμβους. Τα αεροπλάνα έφυγαν αλλά το Βίσμαρκ έμεινε ουσιαστικά ακυβέρνητο.

Στη 1.20' τη νύχτα, 27 Μαΐου 1941, το πρόλαβαν πέντε ελαφρά αγγλικά αντιτορπιλικά. Δυο торπίλες τους κατάφεραν να το ακινητοποιήσουν. Την αυγή, έφτασαν δυο ακόμη θωρηκτά. Πλησίασαν τον ακινητοποιημένο γίγαντα σε απόσταση βολής και, στις 8.47', άνοιξαν πυρ. Πρώτα χτύπησαν τα πυροβόλα, που σίγησαν. Έπειτα, άρχισαν να χτυπούν το ακίνητο πλοίο, που δεν μπορούσε ούτε ν' αντιδράσει ούτε να φύγει, μένοντας ουσιαστικά ακίνητος στόχος για σκοποβολή. Στις 10.15', το Βίσμαρκ τυλιχτηκε στις φλόγες. Στις 10.36' βυθίστηκε. Οι Άγγλοι έσωσαν 110 από τους άνδρες του. Η αγγλική προπαγάνδα βρήκε πρόφαση να

«ρεφάρει» την αποχώρηση από την Κρήτη, που ολοκληρώθηκε την επόμενη ημέρα.

(Έθνος, 27.5.1999) (τελευταία επεξεργασία, 2.3.2009)